

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

LATINSKI JEZIK
za klasične gimnazije
TEKSTOVI

NACIONALNI ISPIT
svibanj 2008.

UPUTE

U ovoj knjižici nalaze se tekstovi uz koje su zadatci vezani.

U uputi prije zadatka naznačeno je koji tekst trebate pročitati prije nego što počnete s rješavanjem.

Uz prvi tekst vezani su zadatci od 21. do 40.

Uz drugi tekst vezani su zadatci od 41. do 60.

Možete pisati po stranicama ispitne knjižice, ali ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore kvadratić točnoga odgovora obilježavate upisivanjem znaka X.

Na listu za odgovore pišite isključivo crnom ili plavom kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Želimo Vam puno uspjeha!

1. TEKST (PROZA)

C. Sallustius Crispus, *De coniuratione Catilinae*, 57, 1 – 4

Katilina se u Etruriji priprema za bitku

(1) Sed postquam in castra nuntius pervenit Romae coniurationem patefactam, de Lentulo et Cethego ceterisque, quos supra memoravi, supplicium sumptum, plerique, quos ad bellum spes rapinarum aut novarum rerum studium inlexerat, dilabuntur; reliquos Catilina per montis asperos magnis itineribus in agrum Pistoriensem abducit eo consilio, uti per trames occulte perfugeret in Galliam Transalpinam. (2) At Q. Metellus Celer cum tribus legionibus in agro Piceno praesidebat ex difficultate rerum eadem illa existumans, quae supra diximus, Catilinam agitare. (3) Igitur ubi iter eius ex perfugis cognovit, castra propere movit ac sub ipsis radicibus montium consedit, qua illi descensus erat in Galliam properanti. (4) Neque tamen Antonius procul aberat, utpote qui magno exercitu locis aequioribus expeditus in fuga sequeretur.

KOMENTAR:

(1) nuntius, m. – vijest; pervenire = venire; coniuratio, f. – urota; patefacere – otkriti; Lentulus, m. – Lentul; Cethegus, m. – Ceteg; ceteri – drugi, ostali; supplicium sumere de alqo – smaknuti koga; plerique – većina; rapina, f. – plijen; studium, n. – težnja, želja; illicio, 3., -lexi, -lectum – namamiti, zavesti; dilabi – razbježati se, raspršiti se; reliquus – preostali; asper – neravan; magnis itineribus = ubrzanim marševima; abducere – povesti; Pistoriensis – pistorijski; uti = ut; trames, -itis, m. – staza, prečac; occulte – tajno; perfugere – prebjeći; (2) Metellus – Metel; Picenus – picenski; praesidere – utaboriti se; difficultas – oskudica; agitare – razmišljati; (3) perfuga, m. – prebjeg; propere – žurno; radices montium – podgorje; considere – utaboriti se; qua – gdje; descensus erat = descendendum erat, descendere – sići, spustiti se; properare – žuriti se; (4) procul – daleko; utpote – budući da; aequus – ravan; expeditus – lako naoružan; fuga, f. – bijeg.

2. TEKST (POEZIJA)

Ovidius, *Metamorphoseon libri X*, 1 – 16

Inde per immensum croceo velatus amictu aethera digreditur Ciconumque Hymenaeus ad oras tendit et Orphea nequiquam voce vocatur.	1
Adfuit ille quidem, sed nec sollemnia verba nec laetos vultus nec felix attulit omen.	5
Fax quoque, quam tenuit, lacrimoso stridula fumo usque fuit nullosque invenit motibus ignes. Exitus auspicio gravior: nam nupta per herbas dum nova Naiadum turba comitata vagatur, occidit in talum serpentis dente recepto.	10
Quam satis ad superas postquam Rhodopeius auras deflevit vates, ne non temptaret et umbras, ad Styga Taenaria est ausus descendere porta perque leves populos simulacraque functa sepulcro Persephonen adiit inamoenaque regna tenentem umbrarum dominum (...)	15

KOMENTAR:

(1) immensus – neizmjeran; croceus – šafranove boje; velare – pokriti; amictus, m. – ogrtač;
(2) aether, m. – zrak; digredi – otići; Cicones, m. – Kikonci (narod u Trakiji); Hymenaeus, m. – Himenej (bog svadbe); ora, f. – kraj; (3) tendere – krenuti; Orpheus, m. – Orfej; nequiquam – uzalud; (4) sollemnis – svečan; (5) vultus, -us, m. – lice; omen, n. – znamenje; (6) fax, f. – luč; lacrimosus – pun suza; stridulus – pucketav; fumus, m. – dim; (7) invenire – razgorjeti se; (8) auspiciu, n. – predznak; nupta nova = nevjesta; herba, f. – trava; (9) Naias, -adis, f. – Najada; comitatus = u pratnji; vagari – lutati; (10) occidere – poginuti; talus, m. – peta; serpens, m. i f. – zmija; recipere – primiti; (11) satis – dovoljno; Rhodopeius vates = rodopski/trački pjesnik; aura, f. – (gornji) svijet; (12) deflere – oplakivati; umbra, f. – sjena; (13) Styx, f. – Stiks; Taenarius – tenarski (Tenar – rt u Lakoniji na Peloponezu, prema mitu ulaz u podzemni svijet); descendere – sići; (14) simulacra functa sepulcro = sahranjene prikaze mrtvih; (15) Persephonen (grč. oblik) = Proserpinam; inamoenus – neugodan.

